

MUOVIKASSI

5-luokkalaisten Muovikassi-tutkimusten taustaa

- osa Hämeenlinnan vesistöaiheista kestävän kehityksen opetuskokonaisuutta ja opetussuunnitelmaa
- kokonaisuus syventää oppilaiden luontosuhdetta ja innostaa luonnontieteelliseen tutkimukseen
- Vesireppu on 3-luokkalaisille, Muovikassi 5-luokkalaisille ja Tiederinkka (suunnittelussa) 7-luokkalaisille
- hyödynnetään SYKE:n, Tampereen yliopiston ja partiolaisten kehittämiä muovitutkimusmenetelmiä

Muovikassi-hanke:

- Toteutusaika 1.8.2024-31.12.2025
- Tuokioiden suunnittelu, ohjeistus ja graafinen toteutus syksyllä 2024
- Tutkimuspilotit Hämeenlinnan alakouluilla keväällä ja syksyllä 2025 (15 kpl)
- Syyskuussa 2025 kouluille jaettu tutkimusvälinepaketti
- Palaute on ollut positiivista ja aihe on kiinnostanut mediaa

Muovit kassiin!

Opettajan ohje 5.-luokkalaisten Muovikassitutkimuksiin

VARAA LUOKALLESII 1H 30MIN

sulan veden aikaan rantatutkimuksiin
ja koululla tulosten kirjaamiseen.
Sopikaa retket niin, ettei päällekkäisyyttä
tulisi muiden 5.-luokkien kanssa.
Muovikasseja on koululla yksi.

TARKISTA KOULUSII HAVAINTOPAIKKAA

Intran Muovikassi-sivulta

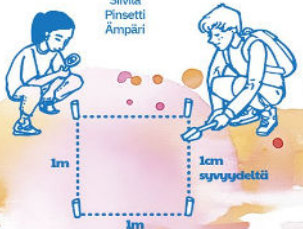
Tiesitkö, että EU-lainsäädäntö
hyvän tilan kunnossavotoksi
on määritetty 20 roskaa
per 100 m rantaa?

10m 100m

Pienmuovin havainnointi

Nyt etsitään rantahiekasta
alle 2,5 cm roskaa 1m² alueella.

Per tutkimuspiste:
Lomake
Kirjotuslasku
Merkititkut (4 kpl)
Mitta
Lapio (2kpl)
Siivili
Pinsetti
Ämpäri

RANNALLA

Voitte jakaa luokan esimerkiksi
neljään ryhmään niin, että kaksi
ryhmää havainnoi 1. pienmuoveja
ja kaksi tutkii 2. rantaluonnon
roskaisuutta.
Tutkimustuokion puolivälissä
tehdään vaihto.

Rantaluonnon roskaisuus

Kuinka paljon löydätte rantaroskia
100 metrin matkalta (100m²)?

Per silvoustilmi:
Roskaisuuslomake
Kirjotuslasku
Mitta
Roskapöimuri
Työhanskat
Roskakäki

Muistakaa kirjata
roskaisuushavaintonne
JÄRVI-MERIWIKIIN
oman havaintopaikan
tietoihin. Kirjautu lisätkesi
havaintoja.

Halutessanne voitte osallistua myös SYKEN
Roskien pienroskat rannoilla -tutkimukseen
osoitteesta:
www.lymparisto.fi/citobs/roskia/

Muovikassi on 5.-luokkalaisten tarkoitettu toimintamalli, jossa tutkitaan
pienmuoveja ja roskaisuutta koulujen lähivesillä. Jokaiselle koululle on
perustettu oma tutkimuspiste. Sopikaa yhdessä koulullanne hyvä
säilytyspaikka Muovikassille. Aloituspakkaus sisältää ensimmäiset roskasäkit
ja muutamia työvälineitä. Täydentää näitä myöhemmissä tutkimuksissa.
Antolista tutkimuksia!

MUOVIKASSI

www.hameenlinna.fi/muovikassi

Esimerkkejä graafisesta ilmeestä

Roskaisuuden havainnointi ja siivous

Päivämäärä
Koulu
Luokka
Ryhmäläiset

Roskatyyppi	Määrä (lukkienhien kirjainpö)	Yhteensä
Muovi ja kumi		
Paperi ja pahvi		
Metalli		
Lasi ja keramiikka		
Kangas		
Tupakantumpit		
Nuuska		
Sähkö- ja elektroniikka- jäte		
Vaerallinen jäte (esim. paristot, akut)		
Kalastustarvikkeet		
Muu		

Muita havaintoja:

Muistakaa kirjata
havainnot JÄRVI-MERIWIKIIN

MUOVIKASSI

MUOVIKASSI MUKAAN JA RANNAT KUNTOON!

Mukaa harrastusta ja tutkimusta!

SEIKKAILU MIKROMUOVIN LÄHTEILLE

Onko Vanajavedessä pienmuoveja - havainnoidaan ja kerätään
muoviroksia yhdessä. Hämeenlinnan Muovikassi-toiminta on muovikassi
Suomen ympäristökeskuksen kehittämän mallin pohjalta osaksi
Hämeenlinnan 5-luokkalaisten ympäristöopetusta.

Jokainen koulu saa käyttöönsä Muovikassin ja oman tutkimuspiirteen
lahinannalta. Koululaisten tutkimustulokset kirjataan Järvi-meriwikiin,
niin niistä tulee osa pidempää tutkimusarjia auttamaan
asiantuntijoiden työtä. Toimintamallia kutsutaan kansalaistieteeksi.

Hämeenlinnan Muovikassitoiminta on toteutettu yhdessä
Vanajavesikeskuksen ja Hämeen ammattikoulun biotalouden ja
luonnonsuara-alan kanssa.

RETKI JOLLA ON VÄLIÄ

Hämeenlinnan kaupungissa halutaan vahvistaa lasten mahdollisuutta
oppia luontoympäristöissä. Vesirepputoiminnan avulla lapset saavat
mahdollisuuden osallistua vesiluonnon hyvinvoinnin seurantaan!

Muovitutkimuspilottien tunnelmia

Muovikassi -tutkimusvälinepaketti

Tutkimuskassin sisältö

Laminoitu lomake 4 kpl
Kirjoitusalususta 2 kpl
Taulutussi 4 kpl
Merkkitikku 8 kpl
Mitta 1 kpl
Lapio 4 kpl
Siivilä 4 kpl
Teesiivilä 2 kpl
Pinsetit 2 kpl
Ämpäri 2 kpl
Rasia teräville roskille 2 kpl
Rasia pienmuoville 2 kpl
Roskاپوimuri 2 kpl

Medianäkyvyys

Nyt tutkitaan rantojen roskaisuutta ja pienmuoveja

Muovikassi-tutkimukset osaksi Hämeenlinnan viidesluokkalaisten ympäristöoppia.

Heidi Kontio, Mika Soramäki

"Hei, tämähän on oikeasti hauskaa", toteaa polkaporukan kesken rantahiekan siivittäminen. Parkkimenetelmä on koulun viidesluokkalaisten tutustumus pienmuoveja löydettiin uimarannalla ja siivousta. Luokan johtajana toimii kahden ryhmän johtajan perustan muovitutkimuksen koordinaattori vedetään. Neljänmetrin kokoinen koordinaattori rajauksien ja hiekan siivon.

Pienmuovin erottelu oma tehtävänsä.

osoittavasti veneistä sekä pikukoppien ympäristö. Lasten lisäksi aamupöydän erikoisen roski oli ladin sänkeä. Myös rantahie-

kasta löytyi pieniä, alle 2,5 cm kokoisia roskia. Näihin neljänmetrin alalta eroteltiin 26 erilaista pienmuovin palasta. Il meillä palasta sekä 7 muuta pienroskaa.

Hämeenlinnan koululaisten muovitutkimukset ovat osa ympäristöministeriön rahoittamaa Hämeenlinnan kaupungin Muovikassi-hanketta. Tutkimusten pohjana on Suomen ympäristökeskuksen, Tampereen ja Helsingin ja partiolaisen kehittämä toimintamalli. Muovikassi-tuotot jatkavat koululaisluokkien luottamusta Vesitutkimuksissa ja täydentävät Hämeenlinnan viidesluokkalaisten ympäristöopetusta. Muovitutkimukset tehdään koulujen lähirannoilla sanoissa

huaintopäivänsä kuin Vesperepustutkimukset ja tulokset viedään Järvi-merenvedin hyödynnettäviksi Suomen ympäristökeskuksen roskalautatutkimukseen.

Käytännön suunnittelussa ja koulujen pöytätyöskentelyä vastaavat Vanavesikeskus ja Hanki. Tuotot starttasivat Ortelan koulusta ja myös muilla kouluilla vierailtiin tänä vuonna alkuun. Koulut saavat muovitutkimusvälineistön käyttöönsä ja voivat näin jatkua tutkimuksia ja lähirantojen siivon.

Heidi Kontio on ympäristökoordinaattori, Vanajavesikeskus, ja Mika Soramäki on projektipäällikkö, Hanki.

toimintayhtymä. Tärkeäkin on saada näitä roskia pois rantavälikästä ja siivousta. Tärkeä on saada näitä roskia pois rantavälikästä ja siivousta. Tärkeä on saada näitä roskia pois rantavälikästä ja siivousta.

Ympäristö

Siistiltä näyttävä uimaranta kätkee hiekkaan paljon muoviroskaa – Hämeenlinnassa koululaiset tutkivat roskien määrää

Koulujen opetussuunnitelmaan kuuluu pian muovitutkimus. Se selvittää, miten paljon rantahiekan seassa on muoviroskaa.

Kirkonkulman koulun 5B-luokan oppilaat Viljami Seppälä, Zohal Esmat, Karmen Veski ja Isabella Laine tutkivat Vanajavesikeskuksen ympäristökoordinaattori Heidi Kontion johdolla Käikälän uimarannan roskaisuutta. Video: Timo Leponiemi / Yle.

23.5.2025

KIITOS!

MUOVIKASSI